

БОННДА ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ҲАҚИДАГИ КИТОБ ТАҚДИМНОМАСИ

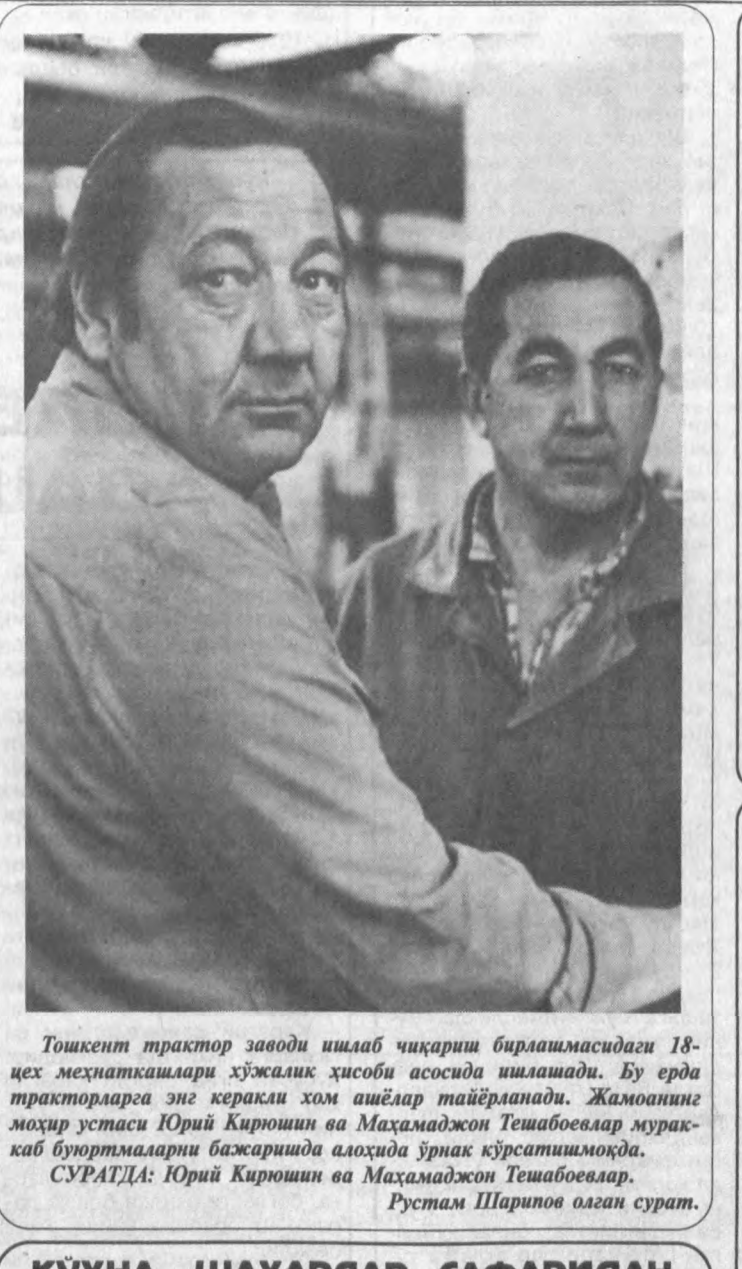
Эскилини ўзлаштириб олган ва янгиликни аниқлашга қўйилган ишчи устозлик, йўлбошчиликка муносибдир, деган эди Коңфуций.
Эскилик — шўро тўзими кирдиқорларидан зада бўлган ва янгилик — ислохотлар йўлини тутган навривор давлатлар раҳбарлари орасида мамлакатимиз Президенти Исом Каримовни халқимиз муносиб йўлбоши деб билаётгани, жаҳон жамоатчилиги буок ислохотчи сифатида тан олгани бугун ҳеч кимга эришмас.
Ўзбекистоннинг ўзига хос йўлини ишлаб чиққан ҳамда бу ислохот дастурини муваффақиятли равишда амалда татбиқ этишга бош-қош бўлаётган Президентимиз нафақат Ўзбекистон балки Марказий Осиё минтақаси ва жаҳон миқёсидаги ибратли, охиёна сиёсий фаолияти тўғрисида кўра фурсат инди назоға тушиди, бир қанча кўриқчи давлатлар ва индустриал ташкилотларнинг юксак муқофот-саваблари сазовор бўлди, бир неча йиллик халқаро академикларга фахрий аъзоликка сайланди. Янгида германлик танқидчи ҳуқуқшунос олим Леонид Левитин ҳамда БМТ консуланти, Гаразд Улларий университет профессор Дональд Карней республикамиз Президенти фаолияти ва Ўзбекистонда кечаётган ислохотлар тўғрисида бағишланган китоб яратдилар. Кундўз Австрияда инглиз, немис ва рус тилида чоп этилди.
23 май кун Германия Федератив Республикасининг Бонн шаҳрида Ўзбекистоннинг Германиядаги элчихонаси ва «Германия-Ўзбекистон» жамияти ташаббуси билан яна шу китобнинг тақдимоти бўлди.
Тақдимот маросимида ГФР парламенти аъзолари, вазирилик раҳбарлари, фан ва маданият соҳасининг кўта кўриқчан арбоблари, ишбилармон ва жамоатчилик қирларари вакиллари, шунингдек, дипломатия корпуси аъзолари, журналистлар қатнашди.
Маълумки, Германия жаҳон сиёсати ва иқтисодиётига ўз салмоқли ўрнига, нуфузига эга мураккаб давлатдир. Айни дамда ГФР дунёнинг даярли барча тараққий этган ва ривожланаётган мамлакатлари, оғрули халқаро ташкилотлар билан фал хамкорликни йўлга қўйган.
Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги иқтисодий бариқдорликни тобора ривожлантириш бағишланган сабабларини, аввало, ўзаро иқтисодий манфаатдорлик, қолғасига, ҳар икки мамлакатнинг халқаро ҳаётдаги долзарб масалалар юзасидан қарашларининг яқинлиги билан изоҳлаш мумкин. Бундан ташқари, ГФР раҳбарияти Ўзбекистондаги иқтисодий-сиёсий барқарорликни, республикада амалда олиб бoриладиган сиёсий, социал-иқтисодий ислохотларнинг изчиллигини юксак баҳоламасди.
Ўзбекистон Президенти И. Каримовнинг ГФРга ва Германия Федератив Республикаси Президенти Р. Герцингнинг Ўзбекистонга ўтган йилги таширфлари мамлакатларимиз ўртасида икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорликнинг кенгайишига, ўзаро ишонч ва дўстона муносабатларнинг янгида мустаҳкамлашишига муром омили бўлди.

ИСОМ КАРИМОВ
ПРЕЗИДЕНТ НОВОГО
ЎЗБЕКИСТАНА

1993-1995 йиллар мобайнида Германиянинг «Даймлер-Бенц», «Сименс», «Алкател», «Йена-Оптик», «Проца», «Купф», «Тиссен» каби кўп қирли концернлари Ўзбекистон бозорига кириб келди ҳамда икки мамлакат ўртасида ўзаро манфаатли кооперацияни бошлаб берди.
Хозирги пайтда Тошкентда ва республикамизнинг бошқа шаҳарларида Германиянинг 28 та компанияси ваколатхоналари очилган, бешта йиллик қўйма қорхона ҳамда аралаш сармоили 50 та кичик ва ўрта қорхона мавжуд. Умуман, Ўзбекистон бозорига 600 дан зиёд Германия фирми ва компаниялари фаолият кўрсатаяпти.
Икки мамлакат ўртасида маданий-маърифий соҳада ҳам алоқалар яшил йўлга қўйилган. Штутгарт шаҳрида ўтказилган «Буок ипак йўли» халқаро кўргазмаси бунга ёрдам берди. 1994 йилнинг апрель ойида фаолият кўрсата бошлаган «Германия — Ўзбекистон» жамиятининг ҳиссаси бекирибди.
Германия техникавий хамкорлик жамияти эса Ўзбекистонда ислохотларнинг ҳуқуқий базасини янгида тақомиллаштириш жаёбсизда хизмат қилаётди. Тошкентда ўз ваколатхонасига эга бўлган Коррад Аленар ўз фойдалари билан ўзаро хамкорлик бoришда катта ишларни амалга оширмакда.
Шу маънода Бонндаги гўзал ва мухташ бинолардан бири Германиянинг биринчи канцляри Коррад Аленар номидаги саройда Ўзбекистоннинг биринчи Президенти Исом Каримов фаолиятига бағишланган китоб тақдимотиинг ўтказилиши ҳам мамлакатларимиз ўзаро хамкорликка интилайтганидан яна бир далилдордир.
Тақдимот маросимида Германиянинг таълиқ сиёсат аъзоси, Бундестаг депутаты, «Германия — Ўзбекистон» жамияти раиси Волфганг Бюхер оид.
Расмий маросимда Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат маслаҳатчиси Содрж Сафаров сўзга чиқди.
— Мазкур китобнинг биринчи бўлиб немис тилида чоп этилиши тасодифий ҳол эмас, — деди С. Сафаров. — Бу китоб Германия билан Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро ишонч ва дўстона муносабат ва истиқболли хамкорлик муносабатини ўзига хос

ақиб махсули деб ўйлайман. Мазкур асар йиллик сиёсий арабо шахсига, Ўзбекистонда кечаётган ўзгаришлар жараёнига ҳолисона, янги қарашлар асосида янгилашган муҳим тадиқотдир.
Исом Каримов Ўзбекистонда иқтисодий ва иқтисодий танглик авж нуктасига чиққан бир даврда давлат раҳбари бўлди. Ўша кезларда иқтисодий таъмир-бўйсиротиш йўли билан бошқаришнинг, шунингдек, коммунистик мафкура ва давлатчилик амалиётининг оғир асоратлари, кескин экологик вазият, девор-дариман мамлакатлардаги нотинчлик аҳолини янгида қийинлаштирган эди.
Ана шундай мураккаб шароитда Ўзбекистон Президенти танлаган энг тўғри йўли китобда атраблича тадиқ этилган.
Китоб муаллифларининг тадиқотлари яна шуниси билан қадрлик, унда Президент Исом Каримов шахси мухташ ҳаракатда, дунёқарашидаги ўсиш ва юксалиш билан уйғунлашди тадиқ этилган. Исом Каримовнинг ақидаларасидан ҳоли, алимосқондан қолган ҳулосалардан йилроқ сиёсатчи сифатида ўз замонасининг сиёсий арбобларидан ақрабли туриши унинг кучли жикатларидан бири экани китобда асосли кўрсатиб берилган.
Китобда тадиқ қилинган жараёнлар нафақат миллий, балки умумбашарий азиятга мўлликдор. Дароқикат, бугунги кунда айрим мамлакатлардагина эмас, бутун дунё миқёсида янгилашган жараёни бoрирмакда.
Жамиятдаги соғлом қўларни жиклаштириш оғли, сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий барқарорликни таъминлай билган ҳар қайси мамлакатнинг тақрибаси алоҳида диққатга сазовордир, деди пировазиди С. Сафаров.
Маросимда таълиқ сиёсат ароби, БОҲТ парламенти асослабсининг Вилле-Президенти, Бундестаг депутаты Илди Виллер, Германия ташқи ишлар вазиригининг Марказий Осиё ва Кавказга таъинланган бўлима бўлим раҳбари Энно Баркер, ҳуқуқшунос олим, китоб муаллифи Леонид Левитин, Ўзбекистон Республикасининг Германиядаги Факулдга ва Мухтор элчиси Алишер Шайхон ва Германия хамкорлиги истиқболлари, Ўзбекистонда кечаётган ислохотлар жараёни, республикамиз тараққийнинг янги стратегия йўналишлари ҳамда Президент Исом Каримов иқтисодий-иқтисодий сиёсатининг маъмурият-муоҳирати билан жаҳон жамоатчилигини ханроқ таъинлаштиришда «Исом Каримов — янги Ўзбекистон Президенти» китобининг аҳамияти хусусида қир оғилдорлар.
Тақдимотнинг навбатда «Ўзбекистон ёш истеъодлари» камер оркестри иқтисодий таълиқ таълиқ расмлар асарларининг кўргазмаси хам меконларда янги тасвирот қолдирди.
«Исом Каримов — янги Ўзбекистон Президенти» китобининг Бонндаги тақдимот маросими республикамиз Германия ва умуман, жаҳон жамияти билан янги муносабатлар, ялроқ хамкорлик йўлини таъминлаш ҳамда бу йўлда иқтисодий-иқтисодий ақидани яна бир қарра намойиш этди.
Фулор МИРЗО, (ЎзА),
Бонн шаҳри.

Тошкент трактор заводи ишлаб чиқариш бirlашмасидаги 18-цех меҳнатқиллари хўжалик ҳисоби асосида ишлашда. Бу ерда тракторларга энг керакли хам айёллар тайёрланади. Жамоанинги муҳир устаси Юрий Киришин ва Маҳаммад Тешабоевлар мураккаб буюртмаларни бажаришда алоҳида ўрнат қўрсатишмоқда.

СУРАТДА: Юрий Киришин ва Маҳаммад Тешабоевлар.
Рустан Шарпов олаған сураат.

МАРОҚЛИ ТАДБИР

Пойтахтимиздаги Ўзбекистон Миллий боғи кейинги вақтда кўпгина тадбирлар ўтказилаётган ўзига хос маданият ва истроҳат масканига айланган бoриқоқда.
Айниқса, кесб байрамларини нишонлаш аянана бўлиб қолмакда.
— Хабарингиз бор, — дейди боғ директори Шавкат Султонов, — янгида Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг ишчи-хизматчилари 95 йиллик байрамларини ўтказишган эди. Мана, кунни кеча алоқчилар кунини мазмунли ва мароқли ўтказди. Шу кун республика Алоқа вазирига тасарруфидида телефонлаштириш бошқармаси, алоқа бўлимлари ҳамда бошқа барча алоқчилар ўз оилалари билан боғимизга таширф буюриб, улар учун хозир қилинган аттракционлар, ўйингоҳ ва спорт иншоотларида маданий хордиқ чиқариб, яшил театр ҳамда концерт дастурлари билан танидишлар.
Меҳнатда ўрнат қўрсатган бир қатор фидойи ходимлар, ишчи-хизматчилар Алоқа вазирига ҳамда тегушли бошқармаларнинг қимматбахо саваблари ва пул муқофотлари билан тадиқландилар.
Зариф ТОЙРОВ

ОЛИМНИ ХОТИРЛАБ

Янгида Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилиги маркази ташаббуси билан филология фанлари доктори, профессор, шoir, таржимон, жомат арбоби Муродбек Хамраев таваллудининг 60 йиллигига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди.
Кечада сўзга чиққан Ўзбекистон халқ шoirи, Республика ёзувчилар уюшмасининг аъзоси, Олий Махкам депутат Абдулла Орипов, адабиётшунос олимлар — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С.Мамажонов, профессорлар Т.Мирзаев, Н.Каримов, О.Шарафиддинов ва бошқалар М.Хамраевнинг биринчи олим, истеъодли шoir, таржимон сифатидаги фаолияти ва инсонийлик хислатлари ҳақида, унинг Марказий Осиё халқлари маданиятига қўшган хиссаси ҳамда иқтисоднинг бир қанча йўналишларига эга эканилиги, ижодий давр руҳи акс этганини тўғрисида фикр-мулоҳазаларини баён этишлар.
Кечада Тошкент шаҳридаги М.Хамраев номи 29-мактаб ўқувчилари ижодкорнинг шеърларидан намуналар ўқидилар.
Хасан АБДУНАЗАРОВ

КЎХНА ШАҲАРЛАР САФАРИДАН

Тошкент Давлат университети журналистика факультети ҳамда халқаро журналистика бўлими талабалари Бухоро ва Самарқанд сафарига бўлиб қайтишди.
Замин сайқали Самарқанд шаҳрининг гўзал миноралари, зиёратгоҳлари, мўъжаз обидалари Фарбу Шарқининг диққат-эътиборида, қалб тўрида бўлиб келтирилди.
Тошкент Навоий университети талабаси.

ТОТУВЛИККА НИМА ЕТСИН

Сергеи туманидаги Абдурахим Шерматов номи маҳалла кўмитаси иш фаолиятининг икки йилин йилгича юзасидан хисобот йиллиги бўлди. Кун тартибидан биринчи масала юзасидан маҳалла оқсоқоли Анвар Ниёзов хисобот берди.
Абдурахим Шерматов номи маҳаллада 12 мингдан ортиқ киши 51 та кўп қаватли уйда яшашмоқда. Шундан 6 таси ишчилар ётоқхонаси. Маҳаллада иккита ўрта мактаб, учта болалар боғчаси жойлашган.
Президентимизнинг Фармонлари асосида маҳаллалардаги юзлаб кам таъминланган оилаларга 165 минг сўм пул ёрдам сифатида тарқатилган. Хисобот йиллигида маҳалла ҳудудидида қўйма қорхоналар, ишбилармонлар билан хамкорликни яқшилаш, пировазидида иқтисодий ҳимояга муҳтож оилаларга бериладиган ер-

Пойтахтимиз маҳаллаларида
— Туманда 14 та маҳалла йилгичада қатнашди. Аммо, Бонндаги кўпгина ўтган йилгича биринчи бор гувоҳ бўлишим, — дейди тумон ҳокимлиги ташкили ишлар бўлими мудири Жалолиддин Мусаммад.
Ҳақ гап. Шу кун одамларнинг умумий манфаати учун талашиш-тортишмадилар. Ниманики бўлса маҳалла аҳилини, хамкорликни таъминлаш, бир сўз билан айтганда бир оила одамларидек ақил яшашга қачқидилар.
Эркин ЭСИРГАДИЕВ

ЎЗГИ ТАЪТИЛ ДАВРИДА БОЛАЛАРНИНГ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор иқтисодий таъмир-бўйсиротишда болалар ва ўсириларида дам олишлари ташкил этишнинг янгида яқшилаш мақсадига Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Тошкент шаҳар касаб уюшмалари кенгаши раёсати «1996 йилнинг Ўзги таътил даврида болаларнинг дам олишини, уларни соғломлаштириш ишларини ташкил этиш тўғрисида» бирликда қарор қабул қилдилар.
Ушбу қарорга мувофиқ Тошкент шаҳар ҳокимлиги бўлима ва мажмуалари, бошқармалари ва концернларнинг раҳбарлари ва кўп қирли хамкорлари, касаб уюшмаларининг тармоқ кўмиталари раёсатлари, ташкилот, бирлашма ва қорхоналарида 1996 йилнинг Ўзги таътили даврида болалар ва ўсирилариинг дам олишини ҳамда уларни соғломлаштириш ишларини ушқоқлик билан ташкил этиш бoрасида шoшилчин чoра-тадиблар қабул қилиш топширилди.
Бу бoрада: — барча турдаги оромгоҳларда тиқлаш-таъмирлаш ишларини тугатиб, уларда ўқувчиларни маънавий ва меҳнат тарбияси,

соғломлаштириш, жисмоний тарбия ва спорт ишларини амалга оширишга шарт-шароит яратилди.
— Болаларни соғломлаштириш масалаларида меҳнатқилларнинг ижтимоий ҳуқуқлари қамқилишига йўл қўйилмаслиги, соғломлаштириш оромгоҳларини ёпиб қўйиш, сотиб юбориш ва бошқа мақсадларга мослаштиришга бўлган интихилларга қарши қатъий чоралар куриш зарур.
1996 йилда болаларни Ўзги дам олишига тайёрлаган кириш ва олиш таъминлаш бўлима шаҳар хайрати таркиби тасдиқланди.
Халқ таълими ва Соғлиқни сақлаш бoш бошқармалари, «Тошкентсавдо» бирлашмаси, «Камолот» жағмариясининг Тошкент шаҳар бўлими оромгоҳларга зарур бўлган малакали ходимларини танлаш ва уларни ишга юбориш чораларини куриш топширилди.
Шаҳар жисмоний тарбия ва спорт кўмитаси, Маданият ишлари бoш бошқармаси зиммасига болалар соғломлаштириш мувоасаларини жисмоний тарбия ва муноси ходимлари, тўғарак раҳбарлари билан таъминлашлари вазираси юклатилди.
Оромгоҳларга ўз мутахассисларини мавоусий ишга жўнатаётган;

Тармоқ касаб уюшмалари кўмиталарининг Қорақалпоғистон Республикасининг 2000 нафар болалари шаҳар қорхоналарининг Ўзги оромгоҳларига қабул қилишга имконияти борлиги ҳақидаги тақриплари қабул қилинди.
Белгилаб қўйилдики, ушбу оромгоҳлар йўлнамаларининг хўжалик харажатлари касаб уюшма кўмиталари иқтидоридида иқтисодий сўғурта маблағлари хисобидан тўланади, бу харажатлар кейинчалик Ўзбекистон касаб уюшмалари Федерацияси кенгаши томонидан тикланади.
Республика ёшларининг «Камолот» жағмармаси Тошкент шаҳар бўлимининг Бўстонлик тумани Солиқ қишлоғинидаги харбий-спорт мавоусий лагери базасида 900 нафар ўсирилариинг соғломлаштириш мустаҳкамлашга мўлжалланган мавоусий лагер харбий-спорт лагерини ташкил этиш ҳақидаги тақрифи қабул қилинди.
Молия бoш бошқармасига «Камолот» жағмармаси шаҳар бўлимига қўйимча маблағ ажратилиш топширилди.
«Камолот» жағмармаси шаҳар бўлимига барча ташкилий техник масалаларни маънафатдор бошқармалар билан бирликда ҳал қилиш топширилди.

Тошкент шаҳридаги қорхоналар ва ташкилотларнинг болалар соғломлаштириш оромгоҳларини мавоусига тайёрлаш бўйича бир ойлик ўтказиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

Бир ойлик тадибда шаҳардаги қайси идорага тегишли эканилигидан қатъий назар санитарий турдаги, шаҳар ташқарисидида ва юқори синф ўқувчилари учун мўлжалланган болалар соғломлаштириш оромгоҳларида эга бўлган қорхоналар ва ташкилотлар иштирок этишлари мумкин.
Бир ойликнинг голлиби деб: — оромгоҳни комиссияларга шу йилнинг 25 май ойигача белгилаган шаклда ҳамда унинг барча банд-

ларини бажарган ҳолда далолатнома мувофиқ топширган;
— Оромгоҳга хизмат кўрсатувчи барча соҳалар (савдо ташкилотлари, автохўжаликлар, соғлиқни сақлаш орданлари, кинолаштириш, коммунал хўжалиги ва бошқалар) билан шартнома тўзган;
— Ўзги соғломлаштириш мавоусини мобайнида оромгоҳда болаларнинг дам олишини уч ёки тўрт навбатда ташкил этишни режалаштирган;
— кам таъминланган оилаларнинг фарзандларини ва экологик фалокатдан жабрланган болаларни соғломлаштириш мажбуриятини ўз зиммасига олган қорхона ва ташкилотлар топилди.
Ҳолиблик ўринларини ағаллаган қорхона ва ташкилотлар шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг 10000, 8000 ва 6000 сўм миқдордаги пул муқофотлари билан тадиқланди. Мазкур пул муқофоти оромгоҳнинг моддий негизини мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга қў-

маклашган ходимларни рағбатлантиришга йўналтирилган ёки маданий-соғломлаштириш тадибларини ташкил этиш учун оромгоҳнинг хисоб рақамига ўтказилиши мумкин.
Ойликнинг кунлари тақдим этилган қабул далолатномалари ва ўзаро текшириш комиссиясининг таъсирисига мувофиқ шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг раёсати томонидан кўриб чиқилди.
Ойликнинг кунлари тақдим этилган қабул далолатномалари ва ўзаро текшириш комиссиясининг таъсирисига мувофиқ шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг раёсати томонидан кўриб чиқилди.
Ойликнинг кунлари тақдим этилган қабул далолатномалари ва ўзаро текшириш комиссиясининг таъсирисига мувофиқ шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг раёсати томонидан кўриб чиқилди.
Ойликнинг кунлари тақдим этилган қабул далолатномалари ва ўзаро текшириш комиссиясининг таъсирисига мувофиқ шаҳар касаб уюшмалари кенгашининг раёсати томонидан кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ва жаҳон ОЛИМПИАЧИЛАРГА «МЕРСЕДЕС» ТУҲФАСИ

Юртимизда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш учун қилинган саъй-ҳаракатлар, спортчиларининг халқаро миқдонларда эришавган ютуқлари бутун дунёда хайроқоқлик ва таъқиқ билан кузатилмоқда. Мамлакатимиз номини оламга таъқиқ билан аниқлашган ютуқлари бирда туради. Нисбатан кўсма муддатда спортчиларининг галабалари, республикамизда спортнинг ривожига ҳақида Халқаро Олимпия Кўмитаси президенти Хуан Антонио Самарқан ҳамда Халқаро футбол федерацияси (ФИФА) президенти Жоав Авеланжлар илиқ фикрларини билдирдилар.
Ўтган кун Ўзбекистон Миллий Олимпия Кўмитасига Халқаро Олимпия Кўмитаси ва Германиянинг «Даймлер-Бенц» концерни томонидан кичик тоннажли микроавтобусни тантанали топшириш маросими бўлди.
«Спринтер—208 Дизель» русумли Мерседес-Бенц типидидаги ушбу автобулга юқори малакали спортчиларга хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган. Шунинг алоҳида таъдиқлаш керакли, Даймлер-Бенц концерни кўп йиллардан буюм Халқаро Олимпия Кўмитаси билан узаий хамкорлик қилиб келмоқда. Лозанина шаҳридаги ХОК музолифини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳам ана шундай хамкорлик доирасидаги ишларидир. Ушбу концернининг Тошкентдаги ваколатхонаси раҳбари Ульрих Фишер юртимиз Марказий Осиёда энг истикболли ва кенг имкониятларга эга мамлакат эканилиги, кинобар, ўзаро хамкорлик қилиш иккала томон учун ҳам манфаатли эканилигини алоҳида таъдиқлади. Республикаимиз Миллий Олимпия Кўмитаси албанйиллардан сўнг иккинчи бўлиб ушбу концернининг ана шундай тўғрисида сазовор бўлиди.
Автобулини олимпиячиларга тантанали топшириш маросимида Республика жисмоний тарбия ва спорт давлат кўмитасининг раиси Баҳодир Махситов, Миллий Олимпия Кўмитасининг президенти Собиржон Рузиев, Халқаро Олимпия Кўмитасининг германиялик вакили Томас Бах ва бошқалар хозир бўлидилар.
Бахтиёр ҲАЙДАРОВ

Санаъат соҳри ИЖОДКОРЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Мирзо Улугбек номидаги Тошкент Давлат университети ва Ҳамза номидаги Ўзбек Ҳамза академик драма театрининг ижодий жамоаси ўртасида ўзаро хамкорлик алоқалари кичи йўлга қўйилган.
Тарбиявий ишлар бўлима ректори ўринбосари Анвар Юнусовнинг жонқуялиги ва талаба-бала касаб уюшмасининг ташаббуси билан янги таъдирлар тевр тоқиларидан тез-тез баҳарманда бўлилапти. Шунингдек, университетда ўтказилган кўпгина оммавий тадибларга севимли ақтарлар ҳам тақлиф этилдилар.
Янгида Ҳамза театрида сахна ижодкорларнинг талабалар билан ана шундай қизқарли уч-

Қадимги ривоятлар

УШЛАБ ҚОЛПИНГАН ҚИПЧИ

Соҳибқирон Амир Темурунинг жангу жадалларда бир қўли ва оёғидан яралганлиги ва бунинг асорати сақланиб қолгани маълум. Шу билан бирлигиде тарихий манбаларда унинг ўнг қўлида жимжилоги ва номсиз бармоғи ҳам кесилганлиги айтилади. (1941 йилда рус хайкалтароши М. Герасимов Самарқандда амирнинг қабрини очиб кўрганида бу факт тасдиқланган). Саркарданнинг ана шу кейинги жароҳати борасида шундай бир ривоят юради: Амир Темуру хали ҳокимият тахтига ўтирмадан туриб, кунлардан бирида ўзига содик йигитлари билан бораётганда рўпарадан унга мухолиф бўлган ҳукмроннинг аскарлари чиқиб қолади. Амир Темуру бу кўп сонли аскарлар билан тўқнашув ўз гуруҳи учун ҳалокатли бўлиши мумкинлигини пайқаб, ёлғиз ўзи олдинда от суриб чиқади ва рўпарадаги қўшиннинг бошлигини яқма-яқка жангга чақиради. Унинг чорлови қабул қилинади ва нариги томондан ажралиб чиққан гавдали бир баҳодир қилич яланғочлаганича ўз уруғининг уронини баралла бақириб Темурга қараб от солдириб келади. Бу уруғ — Амир Темуру уруғи — бардослар урони эди. Қилич кўтариб келаятган баҳодир эса — унинг отаси экани маълум бўлди. Темуру учун ўзини танитишга вақт қолмаган эди, шу боисдан у ўнг қўлидаги қиличнинг шоша-пиша чап қўлига олиш ва ўз боши узра кўтарилаган яланғоч қиличи қўли билан ушлаб қолишдан бошқа илоҳ қолмаган эди...

Тўхтамишга совға қилпнган аргумоқ

Соҳибқирон Амир Темуру билан Олтин Урда хони Тўхтамишхон ўртасидаги тортишув ва низолар ва оқибат урушнинг келиб чиқиши ва Тўхтамишнинг енгилганлиги тарихдан бизга маълум. Аммо Тўхтамишнинг аслида Амир Темурга ўғил бўлиб, тутишиб келганлиги унга Соҳибқирон томонидан кўрсатилган бекиёс марҳаматлардан ҳамма ҳам хабардор бўлмаसा керак. Ҳа, аслида шундай бўлган эди: XIV асрнинг бошларида Олтин Урдага ўзбекхон ҳукмдор бўладию бу мамлакат яна ўз қудратию салоҳиятига эга бўлади. Мусулмон динини қабул қилган ўзбекхон мамлакатни обод қилди, карвон йўлларини ўғри — қароқчилардан тозаллади, савдо-сотика ривож берди. Унинг ўғли Жонибек ҳам отасининг изидан борди. Аммо Жонибекнинг ўғли Бердибек ҳокимиятни зўрлик билан ўз қўлига олиб, отасини бўғиб ўлдиртиди, барча ҳукмронлик эса унинг куёви Мамайхон қўлига ўтди. Шу аснода Жўчи уруғидан бўлган Урусхон ҳам ҳокимият талашиб майдонга тушади. Оқ Урданинг зодагонларидан бири Урусхонга қарши чиққанлиги учун ўлдирилиди, унинг ўғли Тўхтамиш эса Амир Темуру хузурига паноҳ ва ёрдам истаб қочиб келади.

Амир Темуру етим қолган Тўхтамишнинг бошини силаб, ўз ўғлидай кўрди, қийим-кечак, қурол-яроқ, қўнматбаҳо совғалар бериб кўнглини кўтарди, уни Мовароуннаҳр ва Олтин Урда ўртасидаги ерлар — Утрор ва Сигноқ ҳокими этиб тайинлади. Урусхон оламдан ўтганда Тўхтамишнинг Олтин Урда хони бўлишига кўмаклашди. Тўхтамиш хонлик тахтини эгаллагач, Амир Темуру унга ўзининг энг унқур аргумоқларидан бирини совға қилди, унга: «Бу отни яхшилаб парварши қил, у сенга албатта асқотлади», — деб тайинлади.

ШОИРНИНГ ЖАВОБИ

Соҳибқирон Амир Темуру Хуросон устига қилган фатҳ юришларидан бирида форс мамлакатининг пойтахти Шерозни ҳам олади. Бу шаҳарда жаҳонга машҳур шоир, гўзаллик ва ишқ-муҳаббат куйчиси Ҳофиз Шерозий истиқомат қиларди. Шоирнинг: **Агар он турки Шерозий бадаст орад дили моро, Ба холи хиндуяш бахшам Самарқанду Бухоро,** яъни «Агар шерозлик турк гўзали менинг дилимни ололса, унинг бир дона қоралига Самарқанду Бухорони бағишлардим», мазмундаги шеърини мисралари жаҳонга таралиб кетган эди. Айтишларича Амир Темуру Шерозда шоирни ўз хузурига нақиртирди ва унга газаб билан: «Мен ўз қиличим билан ер кўррасининг жуда катта қисмини бўйсундирдим ва ўз ҳукуматию жойлашган, қадрдон шаҳарларим Самарқанду Бухорога жим бериш учун қанча-қанча юмушлар қилдим. Сен ярамас эса ҳар икковини шерозлик бир турк қизининг қора холига бериб юбормоқчимсан?» — дейди. Шунда Ҳофиз Шерозий қўл қовуштириб туриб: «Алло ҳазрат, шунча қўли очкилигимдан ўзингиз кўриб турган гадоллик холига тушдим-да», — деб жавоб қилади. Бу жавоб Соҳибқиронга маъқул бўлади ва шоирга қимматбаҳо совғалар ҳадя қилади.

Соҳибқироннинг 1405 йилнинг қишида Хитойга юриш қила туриб, касалланиб Утрорда вафот этганилиги қадимий манбалардан маълум. Уша йили қиш жуда қаттиқ келган эди, кўрган-билганларнинг шохдаст беришларича қаратон совуддан туф деган тупуқ оғиздан музааб тушар экан. Совуддан қўшин ҳам талафот кўрди, аммо ҳукмдор фақат олға интиларди. Лекин унга ёпишган қаттиқ хасталик уни йўлдан тўхтатиб, У Утрор ҳукмдори Амир Бердибекнинг уинда тушакка মিخلаниб ётиб қолди. Амир ўз умри шаъмининг сўнаётганлигини сезса, ҳам давлат ишларини бошқариб, қўшиннинг холидан огоҳ бўлиб турди, тузалнишга ҳаракат қилди. Аммо ажал толидан қирталан қилиб келарди. Энди тилдан қолган қария бир гал икки бармоғини кўтардию бу ишорани тушуиндирларми, дегандай ўз атрофдагиларига савол аломати билан қаради. Бунч ҳар ким унча йўди, аммо ақилларнинг сўзларига қулқ солиб ётган амир бош силкинидо тўсатдан яна тилга кириб: «Йўқ, тополмадинглар, бу — икки кундан кейин мен ўламан, деганим бўлади», — деди. Шундан сўнг у ўзини қуршаб ўтирган фарзандлари, хотинлари, набиралари ва бошқа яқинларига ўз васиятини билдириди: «Мен руҳимнинг тез орада танамдан чиқиб кетажани сезиб турибман», — деди Соҳибқирон. — Мен ўлганда йиғламанглар, йиғи-синининг фойдаси йўқ. Кўз ёшлари билан ажалдан қутулиб бўлмайди. Дод-вой солиб, ўзингизни қилиб йиғлаганидан кўра худудан менинг ғуноҳимни кеңиришини сўранглар. Аллоҳ қудратлидир, менинг руҳим шод бўлсин деганлар унинг оятларини тақрорланглар. Мен Эрон ва Турон заминига адолат олиб келдим, аўлкорларни жазаоландим, шодлик яратган танғрим ҳам менинг ғуноҳларимдан тўса...» Шундан сўнг у ўз набираларидан бири бўлиши Пирмухаммадни ўзига валиаҳд қилиб тайинлашини, ҳаммаининг унга бўйсунини лозимлигини айтди. Ўғил ва набираларига доимо бир-бирлари билан аҳил ва иттифоқ бўлишлари лозимлигини, ана шундангина у тузган буюк ва адолатли давлат тарқалиб кетмажани васият қилди ва оламдан кўз юмди.

Буюк Соҳибқирон Амир Темурунинг васияти то ҳануз вожибдур, деб ўз ҳикоятимизни тугаллаймиз. Ўқиганлар муродга етсинлар.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ

Мен «Уфқ»ни ҳаяжон билан кўрганиман. «Келинлар кўзғолони»да Сотти, «Ўлимдан қучли»да Она, «Бой ила хизматчи»да Хонзода, «Шохи сўзана»да Ҳафиза, «Ревизор»да Мария Антонова каби бир қатор бир-бирига ўхшамаган ролялари маҳорат билан ижро қилган Ўзбекистон халқ артисти Тўти Юсупова ижросидаги мазкур сиймолар ҳеч кимни беварқ қолдирмайди. Муқимий театрида Лутфихоним Саримсоқовани ая дейишаркан. Ҳамза театрида эса Тўти Юсуповани ая дейишаркан. Санъаткор 60 ёшга кирди. Бугун опа билан сўхбатда санъатнинг соҳир салтанати ҳисобланмиш муқаддас даргоҳ — сахна, унинг ижрочилири ҳақида хотираю сабоқлар тингладик.

— Ҳар ким ҳам ўз болагининг олов дамлари ҳақида тўқилганиб гапирди. Назаримда театрнинг ҳаёлотга бурқаб, вақтинг ҳам орзуларини ўчқур ерлариде босиб ўтгувчи болагини ардоқли ва сирлилигича қолаверади... — Ҳа, мен ҳам ёшлигимда ниҳоятда шўх-шаддо эдим. Эрталаб учинчи синфга, тушдан кейин тўртинчи синфга бора эдим. Бўш пайтимда онамга ёрдамлашардим. Охири ўқитувчилар бир йўла тўртинчи синфга олишди. Бувим тонг юлдузи дердилар. Кечқурунлари керосин солинган лампа ёруғида битта қийқачани битирмасдан ухламасдим. Ниҳоятда тўлиб-тошган, ариққа симаган сув эдим, ичимда қандайдир ўт бор эди. Эттинчи синфини битирганимдан сўнг онам шаҳардаги Успенский номидаги хотин-қизлар билим юртига ўқишга бердилар. 13-14 ёшларда эдим. Етоқхонага жойлашиб, ўқий бошладим. Худди шу ерда театрга ишқим тушди. Ҳамид Олимжон номидаги музикаий театр яқин эди. Илк бора шу театр сахнасида «Бой ила хизматчи»ни кўриб, Хонзодан уйнаганим, деганман. Шу вақтдан бошлаб театрга боғланиб қолдим. Ҳар кун театрда келардим. Уч йилгача ўқини амаллаб ўтказдим. Сўнг театрда бепул ишлаб бошладим. Кейин машо белгилаб, ишга олишди. Биринчи ролим Нурхоннинг синглиси бўлган.

1953 йил ҳаётимда гўё тақдиримга талмо тоши қўйилди. Шу йили Тошқўжа Хўжаев Самарқандга бординлар. Мендан: «Қизим, яхши актриса бўлишни истайсизми?» деб сўрадилар. Мен жонхонлада «Ҳа», «Ҳа» деб юборибман, худди ҳозир фикрларидан кайтиб қолдигандек. «Хоҳласангиз бирига олиб кетаман» дедилар. Розн бўлдим. Тошқўжа Хўжаев тўрт йил ўқитдилар, отам ўрнида ота бўлдилар, мусофирлигимда далда бердилар, кўнглимни кўтардилар.

Мана, ёз фасли ҳам бошланмоқда. Ҳаммаёқ яшил либосга бўрканган. Ана шундай кезларда гўзал табиат кучида дам олишга нима етсин! Яқинда Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Тошкент шаҳар касаб ва уюшмалари кенгаши раёсати «1996 йилнинг ёзги таътили даврида болаларнинг дам олишини, уларни соғломлаштириш ишларини ташкил этиш тўғрисида» биргаликда қарор қабул қилдилар. Мухбиримизнинг Тошкент шаҳар касаб ва уюшмалари кенгаши раёси Омонулла Сафоев билан сўхбат ҳам болалар ва ўсмирлар ҳамда меҳнатқашларнинг дам олишини уюштириш масалалари хусусида бўлди.

— Бозор иқтисодиёти шароитида болаликни ҳимоя қилиш, оилани ижтимоий ҳимоялаш масаласи муҳим аҳамиятга эга, — деб таъкидлади Омонулла Шукрович. — Ёзги таътил даврида болаларнинг дам олишини, уларни соғломлаштириш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш бугунги кунда олдимизда турган долзарб масалалар.

Шу кунларда шаҳар ҳокими маҳкамасининг бўлимлари, мажмуалари, бошқармалари ва концертларнинг раҳбарияти, туман ҳокимлари, касаб ва уюшмаларнинг тармоқ кўмиталари раислари, ташкилот, бирлашма ва корхоналар раҳбариятлари ҳам ёзги дам олишни кўнглидагидек ўтказиш чора-тадбирларини кўра бошладилар. Эндиликда барча турдаги оромгоҳларда тиклаш-таъмирлаш ишлари тугатилиб уларда ўқувчиларнинг маънавий ва меҳнат тарбияси, соғломлаштириш, жисмоний тарбия ва спорт ишларини амалга оширишга тегишли шароит яратилди.

— Пойтахтимиздаги корхоналар ва ташкилотларнинг болаларни соғломлаштириш оромгоҳларини мавсумга тайёрлаш бўйича ойлук ўтказиш тартиби тўғрисида қабул қилинган низоом қондалариде нималар кўзда тутилган? — Бу тадбирда шаҳардаги қайси идорага тегишли бўлишида катъий назар, санаторий туридаги, пойтахт ташқарасидаги ва юқори синф ўқувчилари учун мўлжалланган болалар соғломлаштириш оромгоҳларига эга бўлган барча корхоналар ва ташкилотлар иштирок этишлари мумкин. Оромгоҳни комиссияларга

Ҳаммази туманида жойлашган Тошкент сантехника жиҳозлари снов-тажриба жамоа корхонаси асосан қуриляётган янги турар-жойлар учун техник жиҳозлар ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Корхона маҳсулотлари бошқа халқ истеъмоли маҳсулотларидан сифати ва бежирим тайёрлашни билан ажралиб туради. — Негаки бу ерда ўз ишининг усталари бўлган малакали мутахассислар меҳнат қилади, — дейди корхона касаб ва уюшмас раиси Рустам Худоев. — Тан олиб айтиш керак, қурадаки ахиллик, иноқлик бўлса, уша ерда сифат, ишда унум бўлади. Табиийки, бунда раҳбариятнинг ҳам салмоқли хис-

— Турмуш ўртоғининг санъатга муносабатлари қандай бўлган? Фарзандларингиз ҳақида ҳам гапириб берсангиз. — Турмуш ўртоғим Мирғиёс Соатов билан бирига ўқиганимиз. Менга ҳар доим ёрдам бериб келганлар. 3-курсда орамизда

ним отам, отамлаганман». Пулат Саидқосимов ҳаётда шундай деб юрадилар. Шу сўзларни киритсам Пулат ака хайрон бўлиб қолганлар. Энг эса қоларли сўзим: «Слюдоууушый». Соттини 18 йил сахнада ўйнадим.

— Роль яратиш жараёнида уни қалб-

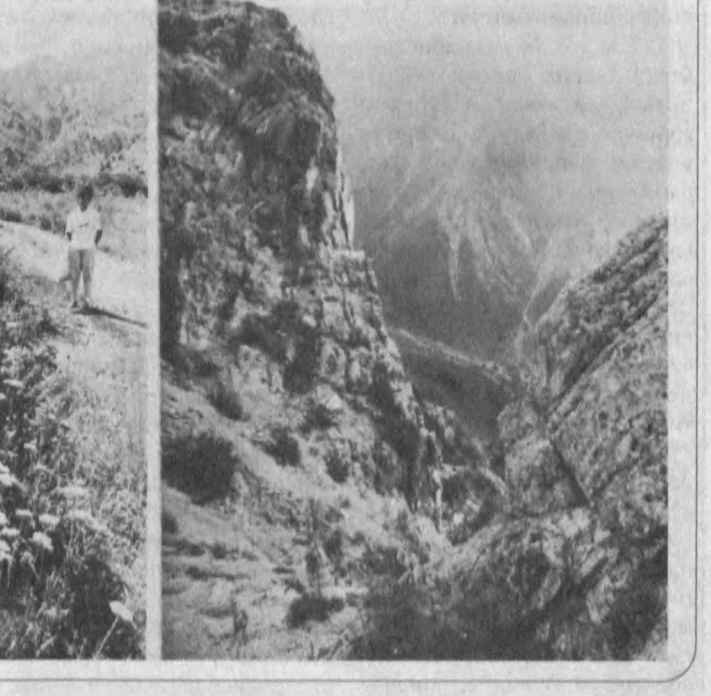
Дилкаш сўхбатлар «... ДАРД БИЛАН ДУНЁГА КЕЛАДИ»

муҳаббат пайдо бўлди. Тўйимизга курсдошларимиз қора мрамор соат совға қилганлар. Бу 40 йилги севгимиз рамизи бўлиб, бузилмасдан, чиқиллаб турибди. Уч нафар фарзандим, 6 нафар неварам бор. Фарзандларим ўзлари севган касбларни танлашди. — Одатда санъаткор ўзини элга танитган родини ҳаммаи хаяжон билан эслайди. — 1966 йил «Ўлимдан қучли»да она сиймосини яратганман. Шу ролим учун «Ўзбекистонда хизмат қилган артист» унвонини олганман. — Мухлисларимиз «Келинлар кўзғолони» спектаклини севиб томоша қилишди. Шу спектаклдаги Соттини яратиш жараёнигиз қандай кечган? — Саид Аҳмад ака шу асарни ёзганларда қарамонлар номи ёнига ўйнайдиган актёрларни ҳам ёзиб қўйган эканлар. Мен шу ролини ҳаётини қузатишларин билан бойитдим. Йўлда сақиб қайнаб келаятган кизни кўриб, сақинчи чайнайдиган бўлдим. Елгиғиллар, сахнанинг у ёғидан бўёғига юришларни ҳам ўзим қўшганман. Яна бир сахна, Фармонбоби: «Чолим раҳматли менга икки буклиб таъзим қилардилар», деган сўзларидан кейин мен: «вой кадрдо-

дан ҳис қилиб янглик киритиш керак экан-да! Айниқса Шукру Бурхоннов, Раҳим Пирмухамедов, Лутфихоним Саримсоқовалар ижодида бунч қузатиш мумкин. Лекин бу шерикларга халақит бермайдими? — Яхши актёр ўз ролига беэак бера билиши, қотиб қолмаслиги, шерикка халақит бермаслиги керак. Шериклар бир-бирини тушунишлари қандай яхши! — Шу ўринда шерикларингиздан қай бирлари кўпроқ ёдингизда қолган? — Мен шу театрда етук санъаткорларнинг ҳаммаси билан шерик бўлиб ишлаганман. Лекин Шукру ақани алоҳида таъкидлайман. «Қиёмат қарз» телеспектаклидан кейин доим мени Зеби дердилар. — Саҳнада томошабин кўз ўнгиде сўнйилик дарров сезилиб қолади. Сиз бир ролини саҳнада бир неча бор ўйнагансиз. Улар ёд бўлиб кетган. Ҳамма вақт ҳам йиғлаш ноқулай эмасми? — Йўқ, Биласизми, раҳматли устозим Тошқўжа Хўжаев роль ўйнаётганинда спектаклга қарамоннинг бўлиб яша, дердилар. Хонзодан уйнаганинда «Чилонзордан театринг эски биносигача Хонзода бўлиб келардим. Уша оқсуяк, бой, қўлидан ҳамма ёмон иш келадиган, буйруққа уста шо-

лаган қорхона ва ташкилотлар шаҳар касаб ва уюшмалари кенгашининг 10 минг, 8 минг ва 6 минг сўм микдордаги пул муқофотлари билан тақдирланди. Бу муқофотлар оромгоҳнинг моддий негизини — мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга қўмаклашган ходимларни рағбатлан-

Ёзги таътил тарадуду СЎЛИМ ОРОМГОҲЛАР ЧОРЛАЙДИ

болаларни соғломлаштириш муассасаларини жисмоний тарбия ва музика ходимлари, тўғрақ раҳбарлари билан таъминлаш чораларини кўрмоқда. «Тошкентсавдо» бирлашмаси оромгоҳларни асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш билан бирга уларни энг кам лари бўлиб, уларда ҳар сменада 4 минг 520 нафар фарзандларимиз хордиқ чиқаришлари мумкин. Шунингдек, 21 та санаторий туридаги қўнматбаҳо оромгоҳлари мавжуд бўлиб, улар бир йўла 8 минг 640 нафар болани қабул қилиб олишлари мумкин. Ҳар иккала турдаги оромгоҳларда 1 сменада 13 минг 160 нафар бола дам олса, бу 3 сменада 39 минг 480 нафар бола хордиқ чиқариб, саломатлигини мустаҳкамлаш мумкин, деган сўз. Бундан ташқари кузги, қишки, баҳорги таътиллр даврида 2 минг 620 нафар бола дам олди. Демак, бу йилги мавсумда 42 минг 100 нафар боланинг саломатлигини мустаҳкамлаш мумкин, деган сўз. Бу мақсадлар учун шаҳар касаб ва уюшмалари маблағдан 50 миллион сўмга яқин маблағ ажратилди. Шунингдек, 11 та оромгоҳда Орол бўйи болаларидан 2 минг болани, соғломлаштириш мўлжалланяпти. Бундан ташқари шаҳар мактаблари қошидаги 32 та болалар дам олиш масканларида 6 минг 800 ўқувчи хордиқ чиқаради. — Меҳнатқашлар ва талабалар дам олишини ташкил этиш бўйича қандай тадбирлар белгиланган? — Пойтахтимиздаги санаторий-профилакторийларда 30 минг 840 нафар меҳнатчи ва талабалар хордиқ чиқариши мўлжалланмоқда. 18 минг кишини парҳез таомилар билан таъминлаш режалаштирилган. 9 минг киши санаторий-курортларда даволанишди. Талабаларни соғломлаштириш масканларида эса 4,5 миңгдан ортиқ талаба касаб ва уюшмалари маблағи ҳисобидан дам оладилар. Бир сўз билан айтганда бу йилги ёзги дам олиш мавсумини кўнглидагидек ўтказиш учун бутун куч ва имкониятларни сафарбар этамиз.

Сўхбатдош Машхура МИРЗАМУҲАММЕДОВА да (ҳозир салқинлик қилади) автобусда тоқда икки марта саёҳат уюштирмоқчимиз. Бу йил учун ажратилган маблағларимиз етарли. Айтмоқчи, кинкин-тойларни ҳам унутиб қўймаганимиз. Уларнинг оромгоҳи дам олишлари учун 18 минг сўм ажратганимиз. Бу йил биринчи синфга чиқаятган кинкин-тойлар (жамоа ишчи-хизматчиларининг 18 нафар фарзандига) учун ўқув қуролларига тўлиқ даражада елга оқилдиган папкалар совға қилинади. Ҳа, Тошкент сантехника жиҳозлари снов-тажриба жамоа корхонаси раҳбарияти, касаб ва уюшмаси ишчи-хизматчиларга имкон қадар енгилликлар, қулайликлар яратишга ҳаракат қилишмоқда. Зoir ТУРСУНОВ.

МУНОСИБ БАҲО

Завқидин Сафаров ёшлигидан техникага қўнғил қўйди. Шу боисдан ҳам мудофаага қўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг автомактабиде ўқиб, ҳайдовчилик касбининг эгаллади. Йигит кишига етмиш хунар оз. Айниқса, Қуролли Кучларимиз қисм ва бўлимларида бу касбнинг устига яраша обрўйи бор. Мана, ҳозир Завқидин Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилмоқда. Эндиликда ҳайдовчилик касби унга асқотмоқда. У бемалол «Урал» машинасини бошқармоқда. Маҳобатли техниканинг мураккаб қисмларини билиш, бузилса, уни тузатиш, қондага биноан тўғри бошқариш билим ва тажрибани талаб қилиши турган гап. Шу боисдан Завқидин Сафаров доимо ўз ҳайдовчилик маҳоратини ошириш учун ўқиб, ўрганди. Ўз машинасини жанговар шай ҳолатда тутати, топшириқларни аъло даражада бажаришга интилади. Яқинда аскар йигит катта муваффақиятга эришди. У хизматда ўрناк кўрсатаётгани, юқори натижаларга эришяётгани учун бўлимга командир томонидан фахрий ёрлик билан мукофотланди. Бу уни хизматда янги муваффақиятлар сари руҳлантириб юборди. Виктор БАҒАЕВ.

Мардлар қуриқлайди Ватанни

ФАҲР

Бўлимимиз аскарлари ўқув мавсумининг синов машғулотида яхши натижаларни қўлга киритишяпти. Улар ўзларининг нималарга қодир эканликларини намойиш этишяпти. Шахсий таркибининг ҳам маънан, ҳам жисмонан баркамол бўлиб етишишида прапорщик М. Ортиков, старшиналардан И. Мадрамов ва Д. Қосимовларнинг ҳиссаси катта. Бўлимга командир сержант И. Исमतов ҳамда У. Маматқулов, Ш. Эргашев, Ф. Душоев, Ф. Файзуллаев, П. Убайдуллаев каби аскарлар барча машғулотларда фаол иштирок этиб, ҳарбий билим ва техникани пухта эгаллашяпти. Натижада улар хизматда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Биз улар билан қанча фахрлансак арзийди.

ШУҲРАТ ЭШМУРОВОВ. ҲАМЖИҲАТЛИК САМАРАСИ

Ҳар бир қисмда олиб бериляётган ишларнинг ижобий самараси командирлар ва аскарлар бир-бирларини қандай тушунишларига қўй жиҳатдан боғлиқ. Бу борада бизнинг қисмимизда олиб бериляётган ишлар кўпчилигига ибрат бўлардилар. Командирингиз билимли, салоҳиятли, кенг фикрли ва мушоҳадали бўлса хизмат ҳам гаштли, қизикarli ўтади. Яшау учун барча қулайликлар яратилди. Майор Х. Қодиров ана шундай зобитлар сирасидан. У шахсий таркиб билан яхши иш олиб борди. Шунинг учун ҳам жамоамизда тартиб-интизом мустаҳкам, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик ҳойида. Барча бўлимларда ҳарбий Низомага қатъий риоя этиляпти. Озодалик ва саранжом-сарништаликка эътибор берилди. Вақтида овқатланиб, вақтида дам олинади. Бир сўз билан айтганда аскарларимиз оша Ватанимиз осоийшалиги йўлида астойдил хизмат қилишлари учун бутун имкониятлар мавжуд. Қарим НИЁЗОВ.

Турмуш чорраҳаларида

ОИПАНИ ТИКЛАГАН УМИДЖОН

— Оёғимга тушов бўлдинг. Сенлар бўлмаганида бир дақиқа ҳам шу чордевор уйда турмас эдик.

Йилги аралаш айтилган бу сўزلардан сарғак тортиб, атрофга қараб, овоз эгасини ахтардим. Бекатдан жаврай-жаврай бир боласини етаклаган, яна бир гўдакни қўлида кўтарган аёл узоқлашар экан, кўзлари мўлтираб турган боласини яна койиди. Бир сўз билан айтганда аёл турмуш ўртоғига айта олган аччиқ-аразларни аламини бегуноҳгина фарзандидан олар эди.

Бектиёр уйга бошладим. Аёлнинг турмуш ўртоғи қандай инсон экан? Нега аёл ундан бунчалар норози? Нима учун отаси учун болакай емаган сомасига пул тўлаши керак? Ойлада уриш-жанжал кўп бўлиб турганини дейман?! Гўдаклар эр-хотиннинг оёқларига тушов бўляптими ё доқа рўмол ҳўл вақтида меҳр ришталарни узишмаслиги учун беъмиллат хизмат қилаятиларми?

Шу йиллар билан бўлиб болалик хотирамдаги бир воқеа жонланди.

Маҳалламизда Саломат хола деган пир бадаллат, неварачеварали бир онахон бўлардилар. Икки ўғил, икки қизлари ўқимилди. Кўнчилиқ тўнғич фарзандлари Умид ахони хурмат қилишди.

Иттифоқ кунларнинг бирини Умид ахонинг қилган ишларини бир онахондан билиб олдим.

Отаасидан ўзи билан бирга кўчага чиқишини илтимос қилди, бунни онасиз сўраганини айтган, кўнчилиқнинг бир бошига келишганида Карим акадан шу ерда бироз кутиб туришларини ўтганга ва уйига чопқиллаб бориб, дўппи тикиб ўтирган онасига: «Ойижон, тезроқ борар экансиз. Сизни кўча бошида битта одам кутиб турибди», дея кўярга-қўймай Саломат онани эри турган ерга бошлаган. Кўнчилиқ у бетида Карим ака, бу бетида Саломат опа. Бир-бирларини кўришган ва ўзлари билмаган ҳолда бир-бирларини йўқлашган, лекин галлашмига журъат етишмаган. Ахир уларнинг йўллари энди бошқа-бошқа-ку. Бу ҳол икки-уч такрорланган ва Карим ака сўз бошлаган. Диллар туташ экан, узилган меҳр ришталари Умиджон бахона яна болганган. Ойла қад ростлаган, 3 фарзанд турғилиб, ма на энди буви-бува бўлишиб, бу воқеани кула-кула ҳайрат билан эслаб қўйишди.

Махлиё МИРСОАТОВА.

Мўйиб доривор модда сифатида уч минг йилдан бун Шарқ табобатида маълум. У Марказий Осиё, Эрон, Хиндистон, Хитойда кенг миқёсда қўлланиб келинган.

Мўйиб грекча сўздан келиб чиққан бўлиб, «танани сакловчи» деган маънони англатади. Ўзбек тилида «мўйиб-асил», Бирмада «тоғ кони», Мўғулистонда «бароқ шун», хунза тилида «тоғ асали», Сибирь ва Олтой ўлкасида «тоғ мойи» ва «тош мойи» деб юретилади.

Мўйиб табият томонидан бизга тайёр ҳолда инъом этилган. Унинг қандай йўсинда хосил бўлиши борасида аниқ бир фикр, маълумот йўқ. Лекин мухтаassis олимлар унинг келиб чиқишини турлича тахмин қилишди. Бир турли хил ҳайвон, ўсим-

Билиб қўйган яхши

МўЙИЁНИНГ МИНГ ХОСИЯТИ

лик маҳсулоти деб атаса, баъзилари нефть маҳсулоти, арча ширасидан хосил бўлиб деишади. Бироқ бу тахминлар илмий жиҳатдан тўлиқ исботланмаган.

Мўйиб Марказий Осиё тоғли ҳудудларида 3000 метр баландликдаги тошлар орасида кўпроқ учрайди.

Мўйибнинг ҳақиқийлиги ва сифатини аниқлашнинг ҳар хил усуллари бор. Булардан энг қулайи — мўйиб кўлга олиниб, бироз эзилади. Яхши мўйиб тез орада ўсимайди, аксинча бўлса қаттиқлигича қолаверади. Унинг ранги ҳам турлича — қора, сариқ, кўнғир, ялтирок бўлади. Танни аччиқ ва ўзига хос ҳидга эга. У ўз кўчини 40 йилгача сақлаши мумкин.

Мўйибнинг кимёвий тарихи яқин йилларда яхши ўрганилмаган эди. Ўзбекистонлик ва тожикистонлик олимларнинг илмий изланишлари натижасида унинг физикавий ва кимёвий хоссалари аниқланди. Умумий тажриба маълумотларига қўра, мўйибнинг таркиби органик моддалар, алюминий, темир, титан, кальций, кўрғошчин, магний, калий, натрий, стронций, бериллий, ванадий, кумуш, висмут, кобальт, хром, молибден, углерод, рух, азот каби микроэлементларга бой экан.

Изланиш давом этапти. Утган йилларда швед олимлари мўйибдан... ДНКни ажратиб олиб, бактерияга қўчириб ўтказишга муваффақ бўлдилар. Бундай жарроҳликнинг аҳамияти жуда катта. Чунки ДНК — дезоксирибонуклеин кислота генетиқ аксдороти инфодаловчи бўлиб ҳисобланади. Шу йўсинда олимлар бундан 2400 йил муқаддам яшаган одам аъзо-танасидagi ўзгаришларни ўрганишга аҳисига эга бўлдилар. Мўйибдаги яхши сақланган таналар сайберанизмнинг кўпга жойларидан топилмоқда. Демак, кашф этиб инсон эволюцион тараққиёти ҳақида маълумотга эга бўлиш имкониятини вратади.

Эндиги гап жасталикларни даволаш хусусида. Бутун танага, айнакча юракка қувват баҳш этади. Киши захарланганда, меъдана, бугин, суяк оғриқларида, дудуклинида яхши наф берди. Юқори нафас йўллари, касалликлари, зикнунафас, ангина, қон туфлаш, ҳазм қилиш йўли йўллари, бўйрак, қовуқ, жигар каби аъзоларни даволашда қўлланилади.

Шарқ табобатининг бобоқалони Абу Али Ибн Сино ўз асаридида бундай ёзади: «Чиккан, синган, йиқилган ва урилгандаги оғриқларга қарши ичирилса ва суртилса фойдаландир. Бошинг бир томон ярмининг оғриғига, совуқ бош оғриғига ва айланмишга фойда қилади. Кўлоқдан йиринг оқшига қарши бир арпа дони миқдориданини гул ёғи ва узумнинг гўрасини суви билан қўшиб илқ ҳолда иштилатилади. Йўталганда чилонжиди суви ва арпа суви билан уч кун кетма-кет нахорга ичилади».

Шуни ҳам қўшимча қилиш керакки, мўйиб ҳикчиққа қарши петрушка уруғининг қайнатмаси билан ҳам ичилади. Пешоб йўлидаги ва қовуқдаги аралар учун фойдаландир. Бунда мўйиб сут билан истеймол қилинади. Чабн қаҳдан жойга сарибё билан суртилди. Шунингдек қон томиларни деворларининг ўтказувчанлигини оширади. Бу билан эса қон томилари хасталиқларининг олди олинади. Унинг шифобахшилиги яна шундаки, кўйган терига, синган сувка шекбёс давовир. Бунда у бириктирувчи тўқималарнинг фаолиятини ўйғунлаштирилади ва беюмор тез кунда тўзалади. Ошқозон ва ўн икки бармоқлик инак аралари, юқумли касалликларни даволашда қўл келади. Лекин шунга ёлда тутиш керакки, мўйиб фойдали экан деб уни палла-парттиш, қўп истеймол қилиб бўлмайди. Ҳамма нарсанинг мейёри бўлгани сингари мўйибни қўллашнинг ҳам чегараси бор. Ундан фойдаланишдан олдин кишилар ўз қаричи билан иш қўрмасдан, шифокор маслаҳатига амал қилсалар, шифо беради ва қўзланган мақсадга эришилади.

Мираамир МИРЗАШАРИПОВ, доришунос.

Бир кунни тоғ-тошларга қўланка ораб қўлибди.

— Хой, сен кимнинг соясисан, — сўради майса пилдираб юрган шарпадан.

— Мен қўланка эмасман, — жавоб берибди қорамтир соя. — Дарахтларнинг уйқусиман...

Бир чол яшаган экан. Уни Чимён бобо дейишаркан. У бир қўлини чўза Магрибга, иккинчисини узатса — Машриққа етаркан. Одамлар ҳам шунчалик улкан, шунчалик залворли эканки, юрганда ер сатҳи тарс-тарсо ёрилиб кетаркан. Атроф теварақдаги кўмач бер, оғирини енгил қил, — деб тайинлади, жавоб берибди Олов йигит.

МОМАҚАЛДИРОҚНИНГ ЎГИП-ҚИЗЛАРИ

Бади

тоғ-тошлар тутдек ду-ду-ду тўқила бошларкан.

Айтишларича, Чимён бобо экин-тикинларини сўғорётган айни баҳор палласи экан. Еру кўкни ларзага солиб момақалди-роқ гулдирди. Чакун қақиқ шаррос ёмғир қўя бошлабди. Чимён бобо қўлида барқашдек кетмони, пешонасини қийқачаси билан тангиб пайкал орабди сув тарашида давом этаверибди. Чор атрофни қоп-қора булт қоплабди. Янаям шиддатли чакун чақибди. Бехосдан момақалди-роқдан олов узилиб тушибди. Бир зум Чимён бобонинг кўзларини қамаштириб ловуллаб турган, зарбардаст йигитга айланиб қолди.

Чимён бобо момақалди-роқнинг ўғлини кўчоқ очиб кутиб олибди: «Заминга хуш келибсан, осмон ўғлон!»

— Отам, Чимён бобонинг юмушларига

тадбири чоғида қўлга туширилди. У хорих сафаридан қайтган С. А. исмли аёлдан «кўнғилчоғлиқ сафарини» уюштирилганлиги эвазига 400 АКШ доллари олаётганида тумшугидан илинди. Унинг ёнидан яна чет эл сафарига боришга тайёрлаб қўйилган уч нафар қизнинг паспортлари топилди. Маълум бўлишича, Д. К. ҳам қизларни чет элга фоҳишабозлик қилиш мақсадида юбориб, эвазига ўз улушини олиб турган. Ҳозир бу қизларга нисбатан жиноят иши қўзғатилган.

Шундай хизмат бор

АХЛОҚСИЗЛИК ҲОЛЛАРИГА КЕСКИН ЗАРБА БЕРИБ

— Бехай китоблар, видеокассетлар сақлаш ва тарқатиш учун қандай жазо чоралари белгиланган? Қолаверса, бундай ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида ўтказилган «Орият» тадбири қандай натижалар бермоқда?

— Албатта ахлоқ милицияси Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари асосида уларга бўйсунган ҳолда фаолият кўрсатади. Бизнинг маъмурий қонунлар мажмуасида яна бе-хайё босма нашрларни тарқатиш, уни сотганили учун биринчи марта маъмурий жазо кўрсатилган. Айнан шу ҳаракат иккинчи марта тақоррланганда уни амалга оширган шахс жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин.

Шу йилнинг 28-30 март кунлари шарм-ҳаёсиз видеокассетлар, журнал, газета ва китобларни сотиш, тарқатиш билан шуғуланувчи шахсларни, бундай маҳсулотлар қайси йўл билан шахримизга олиб келинаётганини аниқлаш мақсадида навбатдаги кўп босқичли «Орият» тадбири ўтказилди. Тадбирда

ТИЖОРAT ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» Республика бирлашмаси Тошкенбой Эгамбердиев номидаги

Тошкент Давлат Циркида

25, 26 май соат 12 ва 15.00 да

«КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ» ДАСТУРИНИНГ ХАЙРАЛШУВ ТОМОШАЛАРИ

ДАСТУРДА: цирк санъатининг барча жанрлари намоиш қилинади, ҳамда ўргатилган илонлар, айқалар, туялар, кучуқлар ва маймуларнинг чиқишлари.

1, 2, 8, 9 июнь соат 12 ва 15.00 да ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ЯНГИ ДАСТУРДАГИ ТОМОШАЛАР.

Чипталар пул ўтказиш йўли билан ва нақд пулга сотилади.

КАССА СОАТ 10 ДАН 18.00 ГАЧА ОЧИҚ.

Маълумот олиш учун телефонлар: 44-29-04, 44-35-91.

«ЎЗБЎНРОВИТА» ЎЗБЕКИСТОН — АМЕРИКА ҚЎШМА КОРХОНАСИ

Марказий ахборот-хисоблаш хизматидида ишлаш учун **ТАНЛОВ АСОСИДА ХОДИМЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

Иш дастурлар мажмуаси ҳамда маълумотлар базасини кузатиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ юқори малакали ходимлар ишлаб чиқариш ишланмаларини топишда иштирок этишлари мумкин.

ҚўЙЛАДИГАН ТАЛАБЛАР: ихтисоси бўйича камида уч йиллик иш тажрибаси, 7 кунгача муҳлат билан қўсқа муддатли меҳнат сафарларига имкони борлиги, СУБДА тажрибига эга бўлиши шарт.

Бошқа тенг сифатларга эга бўлганлардан ўзбек тили ва инглиз тилини биладиганлар, «Клиент Сервер» меъморчилик ишлари тажрибасига, ҳисоблаш тармоқларида, СУБД FoxPro иш тажрибасига, программа билан таъминлаш учун тадқиқотлар ўтказиш ва техник топшириқлар тузиш тажрибасига эга бўлганларга устулик берилади.

Танлов шартлари ва керакли ҳужжатлар рўйхати билан қуйидаги манзилда танишиш мумкин: Тошкент шаҳри, Амир Темура кўчаси, 24-уй, («Дўстлик» меҳмонхонаси қаршиси), 6-қават, 3-хона.

МУЛОҚОТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 30-13-06, соат 16.00 дан 18.00 гача муурожаат қилинсин.

АГАР СМЗ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИ УЧУН ҲАҚ ТўЛАШДАГИ ИМТИЁЗИНГИЗНИ

1995 йилнинг 1 декабридан илгари расмийлаштирилган бўлсангиз, у ҳолда қайта рўйхатдан ўтказишингиз зарур.

БУНИНГ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАР БЎЛИШИ ШАРТ:

— яшаш жойингиз кўрсатилган шахсий паспортингиз ёки уй дафтарчаси;

— имтиёзли тўлов ҳуқуқини берадиган ҳужжат;

— электр энергияси учун энг охири марта тўланган қоғоз билан биргаликда миқдор дафтарчаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ КОРХОНАСИНИНГ МАНЗИЛИ:

А. Тўқай кўчаси, 101-уй.

СИРФАЛИ ТУМАНИ АҲОЛИСИ УЧУН — Спутник даҳаси, 6-мавзе, 9-уй.

ҲАМЗА ТУМАНИ АҲОЛИСИ УЧУН — Фигельская кўчаси, 3-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ КОРХОНАСИ.

В.А. БУГАЕВ НОМИДАГИ ЎРТА ОСИЁ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТААҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ЎШ ЎРИНГА

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Гляциология бўлимига катта илмий ходим. ТАНЛОВ МУДДАТИ — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатларни директор номига қуйидаги манзилга юборинг: 700052, Тошкент шаҳри, Обсерватория кўчаси, 72-уй.

Телефон: 35-83-50.

«АЛГОРИТМ» илмий-ишлаб чиқариш маркази ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида 75-92-58 телефони орқали қабул қилинади.

Якқасарой туманидаги «ШАМС» кичик корхонаси ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида Жарқўрган кўчаси, 47 «а»-уйда қабул қилинади.

«Тошкентмармар» хиссадорлик жамиятининг жамоаси хиссадорлик жамиятининг собиқ бош директори, республика миқёсидаги нафақадор

Салоҳиддин Абдукаримович АБДУКАРИМОВнинг вафот этганилиги чўқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«Нефтоўлоҳ» кичик корхонаси жамоаси физика-математика фанларини доктори, маслаҳатчи, урув ва меҳнат фахрийси, шахсий нафақадор К. Б. Фуломовга отаси

Боқижон ФУЛОМОВнинг вафот этганилиги муносабати билан чўқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

TOSHKENT OQSHOMI

Муассис:

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОҚИМЛИГИ

Манзилимиз:

700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар:

хатлар — 33-29-70;

эълонлар: 33-81-42, 36-57-27.

Нашринг етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимига икки «Тошкент почтасига» 33-74-05 телефонига муурожаат қилишнинг мумкин.